

Motion till riksdagen 2019/20:3593

av **Johan Forssell m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2019/20:145 Ett förenklat förfarande vid vissa beslut om hemlig avlyssning

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillstånd till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation bör knytas till en person och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen föreslår i sin proposition ett förenklat förfarande av tillståndsgivning vid beslut om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation. Det är idag vanligt att kriminella personer i syfte att undvika och försvåra avlyssning byter ut eller använder flera telefoner och SIM-kort. Om de brottsbekämpande myndigheterna upptäcker ett nytt nummer som används av samma person krävs med dagens reglering att rätten håller ett nytt sammanträde för att fatta ett nytt så kallat tvångsmedelsbeslut om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation. Det innebär att varje gång en telefon eller ett SIM-kort byts ut krävs det att rätten sammanträder och på nytt ger tillstånd till avlyssning.

Det föreslagna förenklade förfarandet innebär att ytterligare tillstånd till hemlig avlyssning ska kunna meddelas utan att rätten måste hålla ett sammanträde i frågan, och

att hemlig avlyssning får användas om det redan finns ett gällande tillstånd om avlyssning.

Moderaterna är överlag positiva till att regeringen avser att förenkla arbetet för de brottsbekämpande myndigheterna. Däremot ställer vi oss kritiska till att regeringen valt att lägga fram ett förslag som endast innebär mindre förenklingar för rättsväsendet. För att få tillståndet om hemlig avlyssning förnyat i det föreslagna förenklade förfarandet krävs det att den nya ansökan eller anmälan ska avse ett nytt telefonnummer, en annan adress eller en annan elektronisk kommunikationsutrustning, samt att ansökan eller anmälan gäller samma person.

Detta anser vi är ett onödigt byråkratiskt system som skulle kunna förenklas och göras betydligt mer effektivt genom att knyta beslutet om tvångsmedlet till en person. Liknande synpunkter har framförts av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket som alla menar att en ordning där tillståndet knyts till person skulle medföra så pass tydliga fördelar ur ett brottsbekämpande perspektiv att det överväger de nackdelar som framförts i utredningen.

Som skäl för varför tillståndet fortsatt bör vara knutet till telefonnummer och inte person anför regeringen bland annat att antalet ärenden inte talar för en förändrad reglering. Samtidigt konstaterar regeringen att det över tid har skett en ökning av antalet personer som var föremål för hemlig övervakning och antalet meddelade tillstånd om hemlig avlyssning och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation. Under 2018 var 2 422 individer föremål för hemlig övervakning av elektronisk kommunikation och 9 151 tillstånd meddelades. Det innebär att det i genomsnitt fattades 3,78 beslut per övervakad individ. Att koppla tillståndet till en person skulle minska antalet beslut som krävs avsevärt, vilket skulle medföra betydande effektivitetsvinster för de brottsbekämpande myndigheterna och underlätta deras arbete i kampen mot brottsligheten.

Vidare anför regeringen att knyta tillståndet till person inte står i proportion till det ingrepp en sådan ordning skulle innebära för den personliga integriteten och rättssäkerheten. Moderaterna värnar den personliga integriteten och är av den fasta åsikten att varje åtgärd i det brottsbekämpande arbetet måste stå i proportion till de rättssäkerhets- och integritetsskyddsförluster som uppstår som följd. Samtidigt har brottsligheten de senaste åren förändrat karaktär och den allra grövsta brottsligheten har i stor utsträckning blivit allt rårare och mer hänsynslös. Mot bakgrund av detta ser vi ett ökat behov av ändamålsenliga verktyg för de brottsbekämpande myndigheterna att använda sig av hemliga tvångsmedel. Här ser vi även ett behov av att knyta fler

tvångsmedel såsom exempelvis hemlig rumsavlyssning och kameraövervakning till person.

Vid en sammantagen bedömning menar vi därför att tillståndsgivning vid beslut om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation bör knytas till person. Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

Johan Forssell (M)

Magdalena Schröder (M)

Mikael Damsgaard (M)

Ellen Juntti (M)

Sten Bergheden (M)